42
Medische capaciteit in de Gazastrook en de regio

Medische capaciteit in de Gazastrook en de regio

Aan de orde is het **tweeminutendebat Medische capaciteit in de Gazastrook en de regio (23432, nr. 629)**.

De **voorzitter**:
Ik stel voor dat we meteen doorgaan met het tweeminutendebat Medische capaciteit in de Gazastrook en de regio. Daarvoor heet ik van harte welkom de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Ik zie meneer Van Baarle en mevrouw Teunissen. Meneer Van Baarle.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Voorzitter. Het is mij destijds ontgaan dat er een schriftelijk overleg was. Dat is helemaal mijn fout. Desalniettemin zou ik aan de collega's graag het zeer collegiale verzoek wensen te doen of ik toch mee mag doen aan dit tweeminutendebat.

De **voorzitter**:
Is daar een bezwaar tegen bij de collega's? Dat is niet het geval. Mevrouw Teunissen, iets soortgelijks?

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):
Ja, voor mij geldt dat eveneens. Ik heb ook gemist dat er een schriftelijk overleg was. Ik zou dus ook graag om toestemming willen vragen om alsnog met het tweeminutendebat mee te doen.

De **voorzitter**:
Denken de collega's daar bij mevrouw Teunissen hetzelfde over? Mevrouw Van Ark niet, maar de rest wel. U wordt toegevoegd aan de sprekerslijst. Het woord is aan mevrouw Dobbe namens de SP. Gaat uw gang.

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Dank u wel. Ik heb een drietal moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er reeds ernstig zieke of zwaargewonde kinderen uit Gaza medisch geëvacueerd zijn naar de regio en wachten op zorg;

constaterende dat eerder vijf kinderen uit Gaza medisch zijn geëvacueerd naar Nederlandse ziekenhuizen;

verzoekt de regering medische evacuatie van ernstig zieke en gewonde kinderen naar Nederland mogelijk te maken in het geval het gebrek aan zorg acuut levensbedreigend is en in het geval de regionale medische capaciteit tekortschiet,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Dobbe en Kröger.

Zij krijgt nr. 763 (23432).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat veel Palestijnen in Gaza, waaronder kinderen, zorg nodig hebben die niet beschikbaar is in Gaza;

verzoekt de regering zich in te zetten voor een medische corridor naar ziekenhuizen op de Westelijke Jordaanoever voor medische evacuaties uit Gaza,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Dobbe en Kröger.

Zij krijgt nr. 764 (23432).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat ernstig zieke of zwaargewonde kinderen uit Gaza reeds medisch geëvacueerd zijn naar de regio, maar door gebrek aan capaciteit alsnog geen zorg kunnen ontvangen;

constaterende dat Nederland eerder een bijdrage heeft geleverd aan organisaties die zorg bieden in de regio en bemiddelen in het vinden van passende zorg voor medische evacuees;

overwegende dat het overgrote merendeel van deze evacuees in Egypte verblijft;

verzoekt de regering adequate financiering te borgen voor capaciteit voor medische ingrepen en mentale zorg voor medische evacuees die in de regio verblijven,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Dobbe en Kröger.

Zij krijgt nr. 765 (23432).

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Voorzitter. Wij zijn met een aantal Kamerleden op reis geweest naar Egypte. Daar hebben we ook met medische evacuees gesproken. We hebben met ambulancebroeders gesproken. We hebben ook mensen gesproken die al een jaar lang op de wachtlijst stonden in Gaza, die vervolgens in Egypte terechtkwamen en die daar nog een jaar moesten wachten op zorg. We hebben mensen gesproken die heel lang moesten wachten op zorg en die in de tussentijd constant met pijn rondliepen. Het was echt schrijnend.

We wachten nu al een halfjaar op een besluit van dit kabinet om de motie uit te voeren om welwillend verder te gaan met het besluit om kinderen te evacueren. De minister wil dat zorgvuldig doen, maar een halfjaar is niet zorgvuldig. Dat is te lang, want er gaan mensen dood op die wachtlijsten. Dit is dus echt een oproep om hier nu werk van te gaan maken.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Kröger namens PRO. Gaat uw gang.

Mevrouw **Kröger** (PRO):
Voorzitter. De situatie in Gaza is desastreus. Ziekenhuizen zijn platgebombardeerd en de medische capaciteit in de regio is overbelast. Er is echt hulp nodig in de regio. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat door de desastreuze situatie en grote medische noden in Gaza de druk op de zorgcapaciteit in de regio enorm is;

verzoekt het kabinet nu geld vrij te maken voor versterking van de medische capaciteit in Palestina en de regio,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Kröger en Dobbe.

Zij krijgt nr. 766 (23432).

Mevrouw **Kröger** (PRO):
Er zijn ongelofelijk veel mensen die op dit moment op een wachtlijst staan, waaronder veel kinderen, al tijden, en die geëvacueerd moeten worden. Zij hebben een specialistische zorgbehoefte en die is simpelweg niet te bieden in de regio. De minister geeft aan hier welwillend naar te kijken. De motie van de Kamer ligt er al een hele tijd. Er moet echt een besluit komen. Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in zowel Gaza als de regio het bieden van specialistische zorg vrijwel onmogelijk is;

constaterende dat hierdoor 18.500 mensen, onder wie 4.000 kinderen, wachten op medische evacuatie en dreigen te overlijden;

constaterende dat de WHO, hulporganisaties, landen in de regio en Nederlandse medisch specialisten het kabinet daarom oproepen om door te gaan met het bieden van zorg aan kinderen die hoogspecialistische zorg nodig hebben en deze zorg niet in de regio kunnen ontvangen;

overwegende dat het kabinet zegt "welwillend te kijken" naar het continueren van medische evacuaties, conform de motie-Dobbe (21501-02, nr. 3304);

verzoekt de regering voor september de Kamer te informeren over hoe de welwillendheid ten aanzien van medische evacuaties van ernstig zieke kinderen concreet gestalte krijgt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Kröger en Dobbe.

Zij krijgt nr. 767 (23432).

Mevrouw **Kröger** (PRO):
Dan in 10 seconden nog een vraag. Wij zijn geschrokken door de binnenval bij de beroepsopleiding van UNRWA op de Westbank, waar onder andere verpleegkundig personeel wordt opgeleid. Graag een reactie daarop van de minister. Wij willen dat hij het gesprek aangaat met UNRWA over wat zij nu nodig hebben.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Het woord is aan de heer Van Baarle namens DENK.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Dank, voorzitter. Ook ik was onderdeel van de delegatie die namens de Kamer naar Egypte is gegaan. Ik was echt onder de indruk van hoe Save the Children daar werk maakt van het helpen van kinderen uit Gaza met onderwijs, medische ondersteuning en psychische ondersteuning. Dit is iets wat mede door financiering van Nederland van de grond is gekomen. Natuurlijk vind ik dat kinderen ook hier geholpen moeten worden — daarom zullen wij de moties over medische evacuatie steunen — maar we moeten ook dit soort belangrijke initiatieven in Egypte ondersteunen. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Save the Children in Egypte, mede met Nederlandse financiering, kindcentra ondersteunt waar uit Gaza gevluchte of geëvacueerde kinderen toegang krijgen tot onder meer onderwijs, psychosociale hulp en andere vormen van zorg;

overwegende dat voor de continuïteit van deze hulpverlening tijdige duidelijkheid over toekomstige ondersteuning van groot belang is;

verzoekt de regering te bezien hoe de Nederlandse ondersteuning aan kindcentra voor zorg, onderwijs en psychosociale hulp aan kinderen uit Gaza in de regio ook in het komende jaar kan worden voortgezet, daarbij de reeds lopende, mede door Nederland gefinancierde activiteiten in Egypte te betrekken, en de Kamer hierover voor de begroting te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Van Baarle, Dobbe, Kröger en Teunissen.

Zij krijgt nr. 769 (23432).

De heer **Van Baarle** (DENK):
We mogen met elkaar niet vergeten dat er in Gaza nog steeds 22.000 mensen, waaronder veel kinderen, op de wachtlijst staan om medisch geëvacueerd te worden, en dat Israël tot op de dag van vandaag belet dat er voldoende humanitaire hulp naar Gaza gaat. Dat is misdadig. Op misdadig gedrag horen sancties te volgen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Israël de toegang van voldoende humanitaire hulp tot Gaza willens en wetens voorkomt en onvoldoende medische evacuaties toestaat;

verzoekt de regering om persoonsgerichte sancties tegen Netanyahu te bepleiten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Van Baarle.

Zij krijgt nr. 770 (23432).

Dank u wel. Het woord is tot slot aan mevrouw Teunissen namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):
Dank u wel, voorzitter. Deze week stond er een hartverscheurend artikel in Trouw over kinderen in Gaza. Er werd een 14-jarig meisje gequoot. "We willen niet meer leven. We weten niet meer hoe we moeten leven. We zijn levend en dood op hetzelfde moment. We zijn dit leven beu." Het snijdt dwars door je ziel.

Ik kan me geen voorstelling maken van het lijden van kinderen in Gaza, moedwillig veroorzaakt door Israël. Na 1.000 dagen genocide overleven mensen in kapotte tenten vaak maar met één maaltijd per dag of geen maaltijd per dag. Het is zover gekomen omdat Israël zijn gang kan blijven gaan: rode lijn na rode lijn. Israël kan straffeloos kinderen martelen, straffeloos mensen in Gaza vermoorden en ook nog straffeloos humanitaire hulp blokkeren. Door deze blokkade van Israël komt er nog altijd te weinig hulp en voedsel binnen. Patiënten wachten op medische evacuaties, terwijl ziekenhuizen een tekort hebben aan personeel, medicijnen en materiaal.

Nederland moet en kan veel meer doen. Vandaar de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat Israël de toegang van humanitaire hulp tot Gaza blijft blokkeren, ondanks herhaalde oproepen van de internationale gemeenschap;

overwegende dat de blokkade van humanitaire hulp in strijd is met het internationaal humanitair recht;

verzoekt de regering economische sancties tegen Israël in te stellen zolang Israël de toegang van humanitaire hulp tot Gaza blijft blokkeren en het internationaal recht systematisch schendt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Teunissen, Van Baarle en Dobbe.

Zij krijgt nr. 771 (23432).

Mevrouw **Teunissen** (PvdD):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Ik schors enkele minuten voor de beantwoording van het kabinet.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

De **voorzitter**:

Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de minister.

Minister **Sjoerdsma**:
Voorzitter, dank. Dank aan de Kamerleden voor de gestelde vragen. De situatie in Gaza is inderdaad, zoals door velen van u gezegd, catastrofaal. Een aantal van uw leden zijn in Egypte geweest en hebben daar denk ik dezelfde dingen gezien als ik heb gezien tijdens mijn recente bezoek aan Egypte, namelijk dat er inderdaad een ongelofelijke hoeveelheid mensen wordt opgevangen door Egypte en door de regio, dat daar ongelofelijk goede dingen gebeuren, maar ook dat er nog steeds wachtlijsten zijn.

Ik kom zeker nog op het besluit waar om is gevraagd. Omdat soms de indruk wordt gewekt dat er niet zo veel gebeurt, wil ik daar nog wel iets bij zeggen. Nederland is een van de grootste donoren als het gaat om medische evacuaties en de keten die enkele van uw Kamerleden daar hebben kunnen zien, van de grens bij Rafah tot en met in Caïro en alles wat daartussen zit, wordt voor een heel groot deel gefinancierd door Nederland. Los daarvan begrijp ik uw andere opmerkingen heel goed. Ik snap ook het ongeduld.

Er is om een aantal dingen gevraagd en ik zal ook de moties meteen beoordelen, zeg ik tegen de voorzitter. Er is gevraagd om snel geld vrij te maken. Dat zal het kabinet doen. Er is ook gevraagd om zich in te zetten voor de medische corridor. Dat heb ik ook vandaag nog weer gedaan, in gesprekken met Israël. Dat is van groot belang, want dat is uiteindelijk de makkelijkste en de beste manier om mensen veilig eruit te krijgen en te zorgen dat er ook medische zorg voor deze mensen kan zijn. Tot slot is er opnieuw gevraagd om medische evacuaties en daar zal ik zeker even op ingaan bij de beoordeling van de moties.

De motie-Dobbe/Kröger op stuk nr. 763 snap ik goed, maar ze is gelet op andere moties ontijdig. Het kabinet wil conform een van de andere moties daarover in september de knoop doorhakken.

De motie-Dobbe/Kröger op stuk nr. 764 verzoekt de regering zich in te zetten voor een medische corridor. Die krijgt absoluut oordeel Kamer. Dat is echt van cruciaal belang.

De motie-Dobbe/Kröger op stuk nr. 765 verzoekt om adequate financiering te borgen voor capaciteit voor medische ingrepen en mentale zorg voor medische evacuees. Die krijgt ook oordeel Kamer.

De motie-Kröger/Dobbe op stuk nr. 766 verzoekt de regering om nu geld vrij te maken voor de versterking van de medische capaciteit. Die krijgt ook oordeel Kamer. Ik ga daar zeker nog iets over zeggen bij de duiding.

De motie- Kröger/Dobbe op stuk nr. 767 krijgt ook oordeel Kamer, maar ik ga 'm wel enigszins amenderen. Vóór september zal dat namelijk niet lukken, simpelweg omdat voor dat besluit niet alleen ambtenaren in het land moeten zijn — ik gun toch echt ook deze hardwerkende ambtenaren iets van vrije tijd — en daarnaast zullen er beraadslagingen tussen bewindspersonen moeten kunnen plaatsvinden. Dat zal dus ín september zijn.

De **voorzitter**:
Ik zie dat daarmee geleefd kan worden.

Minister **Sjoerdsma**:
Dat is billijk en daar danken we de Kamer voor. Dan de motie-Van Baarle op stuk nr. 769. Die krijgt oordeel Kamer.

De motie-Van Baarle op stuk nr. 770 moet ik ontraden, want als we dat doen, zijn echt alle kanalen dicht. Dit betreft de regeringsleider, weliswaar een regeringsleider tegen wie een arrestatiebevel van het Internationaal Strafhof loopt, maar dat is toch echt anders dan wat hier wordt gevraagd.

De motie op stuk nr. 771 van mevrouw Teunissen moet ik ook ontraden. In Europees verband zijn wij natuurlijk wel bezig met het welbekende artikel 2 van het associatieverdrag.

Er zijn hier diverse moties die vragen om financiering. Ik heb die nu even in zijn geheel meegenomen en allemaal oordeel Kamer gegeven. Ik hoop wel dat uw Kamer begrijpt dat deze moties ook integraal naast elkaar worden gewogen en dat we de elementen van die moties gezamenlijk in één pakket zullen nemen. We zullen dus tegemoetkomen aan de elementen die hier naar voren worden gebracht door diverse partijen, maar dat zal niet in drie verschillende pakketten gebeuren, maar in één samenhangend geheel. Dat zullen we ook zo snel mogelijk doen. Het kan dus zijn dat we daarmee niet wachten tot september, gelet op de noden die ook uw Kamer heeft beschreven.

De **voorzitter**:
Ik dank de minister voor de appreciaties van de moties en de beantwoording van de gestelde vragen.

Minister **Sjoerdsma**:
Ik heb nog een vraag over UNRWA, die ik omwille van de volledigheid toch heel graag beantwoord. Ik heb die berichten natuurlijk ook gezien. Laat ik daarover zeggen dat het niet alleen zeer zorgwekkend is, maar ook past in een net zo zorgwekkend patroon, namelijk bewuste aanvallen op een door de VN gemandateerde organisatie, en dat ik de oproep die mevrouw Kröger hier deed, om ook met de organisatie in gesprek te gaan om te beoordelen wat daar nog nodig dan wel mogelijk is, graag overneem.

De **voorzitter**:
Heel kort, mevrouw Dobbe.

Mevrouw **Dobbe** (SP):
Dank u wel. Ik moet wel zeggen dat ik de appreciatie "ontijdig" bij de eerste motie om dit nu te gaan doen, toch een beetje verdrietig vind, omdat we al zo lang wachten. Dan voelt "ontijdig" alsof daar nog een keer heel erg lang wachten bij komt. Maar ik heb de minister goed beluisterd. Ik wil hem wel een oproep meegeven. Mocht er in september een besluit vallen om dit te gaan doen, wat ik natuurlijk hoop en wat ook past bij de richting die deze Kamer aan de minister heeft meegegeven, kan dan snel gehandeld worden, zodat we daarna niet weer in de situatie komen dat er nog maandenlang onderzoek moet worden gedaan et cetera.

De **voorzitter**:
Helder.

Minister **Sjoerdsma**:
Ja, helder. Ik snap het sentiment van mevrouw Dobbe ook goed. Het is een heldere oproep. Daarbij wil ik toch nogmaals aanmerken — dat is echt wel van belang — dat de wachtlijsten die u hebt gezien, opgelost worden door de financiering waar de Kamer om vraagt. Dat gaat echt over financieringsproblemen en soms over capaciteitsproblemen. Dit gaat over iets wat ook belangrijk is, namelijk het weghalen van mensen uit Gaza. Ik wil daarbij twee dingen aantekenen die ik echt van belang vind. De Wereldgezondheidsorganisatie is hierin wat mij betreft leidend. De afgelopen maanden zijn er vrij intensieve gesprekken gevoerd tussen het ministerie en die organisatie. Hun prioritering is echt: medische keten in Gaza, medische keten elders, evacuaties naar de regio en dan pas evacuaties hier. Ik hoor uw oproep en ik heb daar sympathie voor, maar ik kijk ook naar hoe wij ervoor zorgen dat elke euro maximaal rendement heeft. Ik wil één voorbeeld noemen, en dan houd ik op.

De **voorzitter**:
Heel graag.

Minister **Sjoerdsma**:
Er is een wereldgezondheidsprogramma in opbouw. Daarin gaat het om misschien 1.000 tot 2.000 kinderen, met bedragen waarmee we in Nederland slechts een fractie zouden kunnen doen. Ook die weging ga ik deze zomer goed doen.

Voorzitter, dank.

De **voorzitter**:
Ik dank de minister voor zijn aanwezigheid. Ik wens hem een hele goede zomer toe.

De beraadslaging wordt gesloten.